

Kommunpolitiskt program 2026 – 2030

Antaget vid medlemsmöte 2025-01-18

miljöpartiet de gröna

TROLLHÄTTAN

Innehåll

1. Övergripande vision och mål.....	4
2. Ett grönt Trollhättan.....	4
3. Cirkulär ekonomi.....	7
4. Samhällsbyggnad.....	8
5. Slussarna.....	10
6. Kollektivtrafik.....	11
7. Cykling.....	12
8. Landsbygd och skogsbruk.....	14
9. Utbildning och skola.....	16
10. Omsorg.....	19
11. Fritid.....	21
12. Folkbildning.....	23
13. Kultur.....	24
14. Integration.....	25
15. Arbetsmarknad och näringsliv.....	28

1. Övergripande vision och mål

Miljöpartiet i Trollhättan vill se ett rättvist samhälle där människor lever i samklang med naturen. Vår vision bygger på tre grundläggande solidariteter:

- solidaritet med världens alla människor,
- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet och
- solidaritet med kommande generationer.

I en tid av klimatkris och ökande sociala klyftor behöver Trollhättan ta ledningen i den gröna omställningen – inte bara för miljöns skull, utan för att skapa ett mer jämlikt och tillgängligt samhälle. Vi prioriterar träd framför gatstenar, utbildning framför flygplatsen och återbruk framför slit och släng. Genom att främja kollektivtrafik och cykling minskar vi bilberoendet och knyter samman stadskärnan med landsbygden och övriga stadsdelar. I en segregerad stad som Trollhättan är detta inte bara en miljöfråga – det är en rättvisefråga.

2. Ett grönt Trollhättan

Miljöpartiet sätter miljö- och klimatfrågan i centrum för vår politik och driver på att politiken ska ta ansvar för kommande generationers rätt till livskraftiga ekosystem, levande miljöer

och ren luft. Trollhättan ska göra sin del för att nå klimatmålen, därför måste vi skynda på utsläppsminskningen.

Vi vill se ett grönare Trollhättan. Detta är nödvändigt för att möta klimatutmaningarna, öka livskvaliteten och stärka den biologiska mångfalden i hela kommunen.

Vi vill att naturen ska vara närvarande i människors vardag – i stadskärnan, i industriområden och i tätorter på landsbygden. Därför vill vi ha en grönare stadsplanering, plantera fler träd, värna om vårt vatten och ekosystem, samt göra natur och ätbar stadsgrönska tillgänglig.

Invånarna behöver vara med och forma klimatpolitiken, eftersom det är de som berörs av den. De behöver också vara med för att omställningen ska bli snabb, rättvis och hållbar. Även barn och unga behöver ges en röst i klimat- och miljöfrågor, eftersom de saknar rösträtt, men kommer behöva leva med konsekvenserna av besluten som fattas i dag. Detta kan skapa en känsla av att kunna påverka situationen och skapa en framtidstro. Därför vill vi öka medborgarnas involvering i klimatarbetet, i alla åldrar, i form av en varaktig plattform för klimatdialog, till exempel ett klimatrådslag¹ och elevborgarråd².

¹ Klimatrådslag är ett lokalt mötesplats för dialog och diskussion för att ta fram lokalt förankrade förslag för en hållbar omställning. Se nätverket Klimatriksdagen.

<https://klimatriksdagen.se/klimatradslag/handbok-klimatradslag/>

² Elevborgarråd likt exemplet som gjorts i Karlstad.

https://klimatklubben.se/bra_grej/elevborgarrad-for-klimatet/

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att arbetet för biologisk mångfald intensifieras och breddas.
- Att fler naturreservat skapas och verkar för att markens upptagning av växthusgaser ökar.
- Att Trollhättan släpper visionen om evig befolkningstillväxt och istället har en vision om en attraktiv och hållbar utveckling av staden som lockar nya invånare och får fler att stanna.
- Att Trädplanen uppdateras med en tydlig vision och plan för hur Trollhättan kan bli en föregångare i urban grönska.
- Att trädplantering i staden ska öka. Plantera minst 1000 träd under en fyraårsperiod.
- Att befintliga träd på tomter inom bebyggda områden bevaras och att det införs krav på marklov för trädfällning i alla detaljplaner.
- Att våtmarker restaureras och anläggs.
- Att fler fruktträd och bärbuskar planteras i stadens parker och vid lekplatser.
- Att kommunen genomför ett Klimatrådslag för att involvera medborgare och öka representativt medborgerligt engagemang.
- Att Trollhättan inför ett Elevborgarråd för klimatet.

3. Cirkulär ekonomi

Omställningen till en hållbar stad innebär att vi måste minska utnyttjandet av jordens resurser och istället använda de produkter och material vi har i större utsträckning. Detta innebär att ställa om till minskad konsumtion. Politiken behöver förenkla för människor i denna omställning, för det är inte lätt att ändra sitt beteende. För att kunna fortsätta få nyttan av diverse prylar, men samtidigt minska konsumtionen av dem, så behöver vi öka utnyttjandet av prylarna. Vi behöver komma bort från slit-och-släng-samhället och ha mer återvinning, återanvändning, reparation, utlåning och service. Det vill säga en omställning mot det som kallas cirkulär ekonomi.

Många prylar har idag en låg utnyttjandegrad och de används bara några gånger per år. Till exempel trädgårdsredskap, verktyg, hushållsmaskiner och leksaker står ofta oanvända i förråd, garage, i skåp eller på hyllor, trots att de kostat mycket att köpa och krävt stora resurser att tillverka. Det är både ett ekonomiskt och ekologiskt slöseri, som inte alla familjer har råd med.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att Trollhättan utvecklar en fullständig Hushållsbank, likt Fritidsbanken, i flera delar av staden. Där kan invånare låna utrustning som grästrimmer, cirkelsåg, krattor, skruvdragare eller tapetseringsbord.

- Att Trollhättan startar en Leksaksbank, där barnfamiljer kan låna leksaker och spel. Det minskar konsumtionen, sparar pengar för barnfamiljer och ger barn tillgång till ett varierat utbud.
- Att Trollhättan skapar ett lokalt centrum för återbruk och kreativ återanvändning av byggmaterial, trasiga möbler, elektronik, vitvaror och andra resurser. Vi vill skapa ett varuhus, mötesplats och social entreprenad, tillgängligt för både privatpersoner och företag³.
- Att Trollhättan inför en bokningsbar upphämtningstjänst för grovavfall, gamla möbler och byggmaterial, för att förenkla och främja återbruk.

4. Samhällsbyggnad

Hur vi bygger våra samhällen påverkar hur vi lever, idag och i framtiden. Miljöpartiet vill att samhällsbyggnaden aktivt bidrar till att minska segregationen och planeras med omsorg, långsiktighet och respekt för både människor och miljö. Varje projekt måste utvärderas utifrån om det verkligen leder oss mot dessa mål.

Vi vill se en samhällsbyggnad som möter människors behov, stärker gemenskapen och skyddar mot klimatförändringarnas effekter. Grönområden, vatten, stadsodling och offentliga rum är grundläggande för både miljö och människor. Det är bättre

³ Likt Alelyckan i Göteborg och Re:tuna i Eskilstuna.

för klimatet och den biologiska mångfalden. Det är dessutom ett skydd för människors fysiska och psykiska hälsa, trygghet, gemenskap och trivsel. Samtidigt måste vi bygga robust mot framtidens utmaningar och extremväder.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att Trollhättan främjar gröna tak (sedum) och solceller vid nyproduktion.
- Att nya detaljplaner innehåller en verklig blandning av hustyper och upplåtelseformer.
- Att all utförsäljning av Eidars hyresrätter stoppas för att värna om allas rätt till ett boende till en rimlig kostnad.
- Att kommunens bolag ges tydliga ägardirektiv för att öka och påskynda integration, social och ekologisk hållbarhet.
- Att Trollhättan värnar och utökar offentliga rum för alla invånare, med torghandel för lokala matproducenter, fysiska anslagstavlor och mötesplatser.
- Att Trollhättan sätter tydligare och mätbara mål för stadens hållbara omställning, som bryts ner på de olika verksamheterna och redovisar aktivitet och resultat. Detta i linje med regionens och kommunens utsläppsbudget.
- Att Trollhättan kartlägger ödehus i kommunen och utreder hur dessa kan tas om hand istället för att bygga nytt.
- Att Trollhättan intensifierar arbetet med stadsodling i alla dess former genom att säkerställa fler ytor för stadsodling och tillsammansodling och ser till så att nya detaljplaner inkluderar platser för detta.

5. Slussarna

Slussarna har varit avgörande för Trollhättans utveckling och identitet och format oss som industristad. Självklart ska vi vara med och värna om dem för fortsatt sjöfart mellan Vänern och Västerhavet, inte minst för kanalens betydelse för Trollhättans turismnäring kring vår särpräglade kulturmiljö.

Vi ifrågasätter behovet av *större* slussar när nuvarande dimensioner redan rymmer den trafik som finns – och när prognoserna för ökade godsvolymer och större fartyg saknar trovärdig grund. Sjöfarten är förvisso ett energisnålt transportsystem, framförallt i interkontinental containertrafik. Men vi ska inte bygga för ökad trafik av bulkgoods för fossilt gödsel, bränsle eller kalhuggen skog, utan för ett mera trafiksnaat samhälle i framtiden.

Vi vill att nya slussar återbyggs i nuvarande storlek i befintlig led, med minsta möjliga ingrepp och utan att offra värdefulla kultur- och naturmiljöer. För oss handlar handlingskraft om att våga pröva argumenten och låta Trollhättebornas röst höras i processen – inte att blint följa antaganden eller industriella intressen. En öppen dialog och en lokal förankring är avgörande för att besluten ska kunna stå sig i längden och bidra till en verkligt hållbar framtid för både stad och sjöfart.

Vi vill se en utveckling där sjöfarten fortsätter vara en del av Trollhättans framtid – men på ett sätt som tar hänsyn till natur, kultur och kommande generationer.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att valet att bygga större slussar omprövas. Det saknas en bredare behovsanalys och relevanta prognoser för framtida fartygsstorlekar.
- Att ombyggnation eller renovering av den befintliga slussleden utreds vidare.
- Att naturreservatet Älvrummet bevaras i sin helhet.
- Att projektets påverkan på staden och dess invånare begränsas så långt som möjligt.

6. Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är en nyckel till både klimatansvar och social rättvisa. Miljöpartiet vill att det ska vara enkelt, prisvärt, säkert och pålitligt att välja hållbara färdssätt. När kollektivtrafiken fungerar väl minskar bilberoendet, utsläppen sjunker och hela kommunen blir mer tillgänglig oavsett var man bor eller hur mycket pengar man har.

Politiken har ett ansvar att göra det lätt att göra rätt. Det innebär att kollektivtrafik ska prioriteras framför biltrafik, och att den ska vara prisvärd och komma i tid, för att den ska bli mer attraktiv och göra att fler väljer bort bilen.

Samtidigt behöver Trollhättan ta steg bort från investeringar som inte är hållbara. Att driva en flygplats är inte kommunens uppgift, det är ett statligt eller regionalt ansvar. Kommunens resurser ska istället gå till att stärka den lokala och regionala

kollektivtrafiken. Trollhättan skulle till exempel gynnas av fler tågstopp i kommunen för att motarbeta centraliseringen och istället gynna de mindre orterna.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att Trollhättan prioriterar gång, cykel och kollektivtrafik framför biltrafik (till exempel genom att göra Strandgatan bilfri, stoppa översynen som syftar till att underlätta biltrafik i centrum och snabba på omställningen till ett trafiksystem där bilen inte är förstahandsvalet för korta resor).
- Att Trollhättan inför kostnadsfria kollektivtrafikkort upp till 19 år för att skapa jämlika förutsättningar och göra hela staden tillgänglig.
- Att Trollhättan avslutar kommunens ekonomiska stöd och delägarskap i flygplatsen eftersom flygtrafik inte är ett kommunalt ansvar och inte bidrar till en hållbar framtid.
- Att Trollhättan stärker kollektivtrafiken på landsbygden, genom att planera för tågstopp i Upphärad, en busslinje mellan Upphärad och Lödöse, utökad anropsstyrd kollektivtrafik och förbättrad turtäthet och färdtider.

7. Cykling

Biltrafiken står för över hälften av Trollhättans klimatutsläpp. Förutom fortsatt elektrifiering och alternativa bränslen måste vi därför satsa på att förflytta våra resvanor från bil till buss, cykel eller gång. Hållbara resor behöver alltså stöttas, medans

ohållbara färdssätt behöver bli mindre attraktiva. Det finns potential, nästan hälften av alla invånare skulle kunna cykelpendla till jobbet på under en halvtimme⁴. För det behöver dock cykeln ges större utrymme i gaturummet, sammanhängande cykelvägar med bra standard och fler cykelparkering.

För att kunna planera långsiktigt och smart behöver kommunen bättre data över cykeltrafiken. Fler mätpunkter är en viktig nyckel för att förstå var behoven är som störst.

Cykling är också ett bra sätt att skapa mer jämlik mobilitet. Därför behöver vi bygga ut cykelinfrastrukturen även i tätorterna på landsbygden. För att minska bilberoendet där bör det också bli möjligt att ta med cykeln på bussar i region- och landsbygdstrafiken. Det förutsätter såklart också att det finns en säker väg att cykla fram till hållplatsen.

Ingen ska behöva tveka att låta sina barn cykla till skolan. Därför behöver cykelvägar prioriteras kring skolor och längs sträckor med höga hastigheter, eller så sänks hastigheten för biltrafiken. Dessutom ska alla ha tillgång till cykelservice, oavsett var man bor.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att Cykelplanen uppdateras med en tydlig vision och strategi för bättre cykelinfrastruktur, snabbcykelvägar samt strategi för utökning av cykelservice.

⁴ Potentialstudie för cykling, Västra Götalandsregionen, 2024

- Att bashastighet för tätort sänks från 50km/h till 30 km/h. Detta skulle alltså gälla på mindre gator utan hastighetsskyltar, medan huvudgator fortfarande kan vara skyltade med 50 km/h. En lägre bashastighet gör det tryggare för gående och cyklister och bidrar till bättre miljö i våra städer, säger till exempel Trafikverket.
- Att vägen till skolan med cykel och gång blir så säker att man inte behöver ta bilen; ta fram skolreseplaner för alla skolor där kommunen, skolor och föräldrar samarbetar.
- Att kommunen stödjer fastighetsägare i att skapa säkra cykelförråd och självserviceplatser för cykelunderhåll.
- Att cyklar tillåts på bussarna i region- och landsbygdstrafiken för att öka flexibiliteten och minska bilberoendet utanför stadskärnan.

8. Landsbygd och skogsbruk

Skogen är en livsnerv för både ekosystem och människor. Miljöpartiet vill att Trollhättan ska vara en föregångare i hållbart skogsbruk, där biologisk mångfald, rekreation och klimatansvar går före kortsiktig ekonomisk avkastning. Hyggesfritt skogsbruk innebär att skogen alltid är trädbevuxen och att stora kalhyggen undviks. Det gynnar rödlistade arter, stärker ekosystemen och gör skogen mer tillgänglig som rekreationsmiljö för invånare.

För att fler ska kunna ställa om till naturnära skogsbruk krävs kunskap och stöd. Därför är rådgivning för privata skogsägare,

bostadsföreningar och företag om naturnära skogsbruk en viktig pusselbit i omställningen. Till exempel stöttning för dem som vill certifiera sitt skogsbruk enligt PEFC⁵-standarden, ett internationellt system för ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar skogsförvaltning.

Landsbygden är mer än natur. Miljöpartiet har en vision om ett långsiktigt hållbart samhälle, där det är lätt att bo, arbeta och studera där man vill. För att det ska vara möjligt krävs att samhället garanterar en grundläggande nivå av samhällsservice och välfärd som gäller för alla, oavsett var du bor. På landsbygden måste möjligheterna öka. God tillgång till både offentlig och kommersiell service är helt avgörande för en hållbar samhällsutveckling på en plats. Det handlar om närhet till förskolor, skolor, vårdcentraler, myndighetskontor samt tillgången till kollektivtrafik, mackar och matbutiker.

Landsbygden är också gemenskap. Mötesplatser som bygdegårdar, föreningshus och parker är avgörande för att motverka ensamhet, främja kultur och skapa lokal sammanhållning. De fungerar som demokratisk infrastruktur och är viktiga nav för integration, service och delaktighet.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att all kommunägd skog hanteras med hyggesfria metoder, och att mål sätts för att all skog inom kommunen ska följa samma principer.

⁵ Programme for the Endorsement of Forest Certification

- Att införa ett krav i alla kommande kommunala byggprojekt att virke ska vara återbrukat eller komma från skogar som brukas med naturnära, hyggesfria metoder.
- Att fler naturvårdsområden och naturreservat utses för att skydda biologisk mångfald och rekreationsvärden.
- Att Trollhättan informerar och ger råd till skogsägare i certifieringsprocessen för hållbart skogsbruk.
- Att kommunen aktivt informerar om sitt skogsbruk som en del av sin information om friluftsliv, naturvård och hållbarhet.
- Att Trollhättan satsar på fler mötesplatser på landsbygden, såsom parker, lekplatser, grillplatser, föreningshus och bygdegårdar.
- Att det fortsatt ska finnas låg- och mellanstadieskolor i Väne-Åsaka, Veland, Upphärad och F-9 i Sjuntorp samt förskolor och fritids på samtliga orter inklusive Norra Björke.
- Att Trollhättan värnar om äldreboenden på landsbygden såsom i Sjuntorp och Norra Björke.

9. Utbildning och skola

Skolan är en av samhällets viktigaste platser för att bygga jämlikhet och framtidstro. I en segregerad stad som Trollhättan, har utbildning en avgörande roll i att skapa sammanhållning, motverka ojämlikhet och ge alla barn möjlighet att lyckas, oavsett bakgrund.

Miljöpartiet vill att Trollhättans skolor ska vara trygga, inkluderande och välbemannade. Vi vill se mindre barngrupper, fler speciallärare och en robust skolorganisation som inte vacklar vid tillfälliga förändringar i elevunderlaget, där lärare får fokusera på undervisningen. Skolan ska vara en plats där alla barn får utmanas på sin nivå med rätt stöd tidigt, där modersmålet ses som en resurs, och där fritidsaktiviteter och läxhjälp är tillgängliga för alla – även för dem som bussas till sin skola.

Miljöpartiet värnar om de praktisk-estetiska delarna i ämnesplanerna, och vill att de får lika stort genomslag som de teoretiska ämnena. Det är av stor vikt att hela människan kan utvecklas till sin fulla potential och därför måste dessa ämnen ges utrymme i verksamheten, genom kloka gruppdelningar och goda lokalmöjligheter, liksom tillgång till utbildade lärare.

Det är viktigt att skolans lärare, rektorer och övrig personal har rimliga arbetsförhållanden och tid för sitt uppdrag, t ex att lärares undervisningstid regleras. Rektorer ska backas upp i sin strävan att uppfylla skollagens krav. Därigenom görs organisationen stabil och långsiktig.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att ompröva effektiviseringskraven i form av årliga procentuella sänkningar i ramanslaget för förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Utbildningsnämnden ska budgeteras robust, med långsiktighet, och med hänsyn till reella kostnadsökningar och behov.

- Att kommunen sänker hyresnivåerna för kommunala skollokaler så att fler resurser kan riktas till elever, personal och lärande.
- Att antalet elever per klass/grupp begränsas till 20 i lågstadie, samt 25 i mellan- och högstadie.
- Att elevhälsan ges tillräcklig bemanning i alla grundskolor så att läkare, sköterska, psykolog, kurator samt socialpedagog, specialpedagog eller speciallärare finns utefter elevernas behov. Detta så att bland annat barn med NPF⁶-diagnoser får det stödet de har rätt till, i tid.
- Att de praktisk-estetiska ämnen företrädesvis genomförs i halvklass för att värna om kvaliteten i den praktiska undervisningen såsom slöjd och musik.
- Att lärare på grund- och gymnasieskolan får tillräckligt med tid för planering och uppföljning i förhållande till undervisningstid..
- Att kommunen satsar på utomhuspedagogik inom förskola och grundskola, till exempel genom Friluftfrämjandets "I ur och skur", så att alla barn och elever får möjlighet till praktisk lärande och naturupplevelser som bidrar till måluppfyllelse, hälsa och miljömedvetenhet.
- Att skolor och förskolor bedriver ett aktivt miljöarbete, bland annat genom att stimulera fler verksamheter att ansluta sig till Grön Flagg (Hållbara skolor och förskolor, drivs av Håll Sverige Rent)

⁶ Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

- Att skolskjuts genomförs med kollektivtrafik i första hand, och att skolbuss och skoltaxi erbjuds där kollektivtrafik saknas. Alla skolbarn (från mellanstadiet) får gratis Västtrafikkort. För förbindelser och tider med stora elevgrupper, till exempel inom jämlik skola, skapas direktlinjer i kollektivtrafiken.
- Att införa schemalagd pedagogisk skollunch för att skapa en välplanerad och integrerad måltid som främjar elevernas hälsa, studiero och lärande.⁷
- Att kommunen antar regionens klimatlöfte 22: “Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.”, för att ytterligare minska klimatpåverkan från skolmaten.
- Att sammanslagning av förskoleenheter upphör; alla barn i tätorterna bör kunna ta sig till förskolan till fots.
- Att fritidshemmen görs mer tillgängliga även för dem med mindre inkomster.

10. Omsorg

Vi lever allt längre; och det är något att glädjas åt! Men ett längre liv kräver också att samhället rustar för att möta ett växande behov av äldreomsorg. Miljöpartiet i Trollhättan vill att omsorgen ska präglas av trygghet, respekt och delaktighet. Vi vill se fler anställda inom äldreomsorgen, bättre arbetsmiljö

⁷ Skolakademien, ett kunskapsnätverk i Västra Götaland

och en personaltäthet som gör det möjligt att ge omsorg med hjärta och tid.

Även inom omsorgen vill vi främja närheten till naturen, möjligheten till odling, möten med vårdtagare och andra människor, samt god och näringsrik mat. Vi ser även positivt på generationsboende, kooperativa och alternativa boendelösningar. Där kan många naturliga mötesplatser och gemensamma aktiviteter ges stor vikt, som ett led i att motverka ofrivillig ensamhet och isolering i äldres liv. Omsorg ska finnas nära, oavsett var man bor.

Trollhättan behöver också värna om våldsutsatta kvinnor genom satsningar på kvinnojourer, då många av dem blir kvar i tillfälliga boenden utan framtidsplan.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att Trollhättans stad tar fram en långsiktig plan för att möta det ökade behovet av äldreomsorg.
- Att Trollhättan verkar för minska arbetstid för kommunanställd personal, som norm med bibehållen lön.
- Att den minutstyrda schemaläggningen ska avskaffas
- Att hemtjänsten återgår till kommunen som enda utförare för att säkerställa god bärkraft och att skattemedel stannar inom verksamheten.
- Att kommunen verkar för att delade turerna inom omsorgen avskaffas samt ger personalen tillgång till fler arbetstidsmodeller och större möjlighet att påverka sin

arbetstidsförläggning för att förbättra möjligheterna till återhämtning mellan arbetspass.

- Att kommuner höjer friskvårdsbidrag för samtliga anställda till 3000 kr per år.
- Att kommunen erbjuder mat från produktionsköket till alla äldre, både inom boenden och hemtjänst.
- Att Trollhättan erbjuder fler generationsöverskridande boendeformer där äldreomsorg och barnomsorg finns i samma eller intilliggande byggnader.
- Att Trollhättan verkar för att både äldre och barn ska ha möjlighet till odling som friskvård, gemenskap och livsglädje.
- Att öka personaltätheten för att möjliggöra utbildningssatsningar och ökad kvalitet i omsorgen
- Att säkerställa tillgången på platser inom äldreomsorg för att minska belastningen på hemtjänsten
- Att införa flerårig ramfinansiering och ökad bemanning av kvinnojourer.

11. Fritid

Föreningslivet är en bärande samhällskraft. Vi vill förenkla för ideella organisationer så att det blir lätt för människor att ge av sin fritid till det gemensamma, oavsett hur och var man är engagerad. Stöd och villkor för det demokratiska föreningslivet ska vara långsiktiga och tydliga. Ett brett utbud av fritidsaktiviteter är viktigt för att ta vara på alla barns

intressen, stärka folkhälsan i alla åldrar och arbeta förebyggande mot segregation och utanförskap. Alla ska kunna delta på sina villkor oavsett bakgrund och funktionsvariation. Kommunen behöver stödja olika typer av föreningsverksamhet.

Kultur-, friluft-, idrotts- och utbildningsföreningar är viktiga för samhällets demokratiska utveckling och likvärdiga satsningar på dessa områden bör prioriteras. Vi vill stärka insatserna för att alla barn och unga tidigt i livet ska få möjlighet att delta i olika föreningsverksamheter som ett naturligt inslag i skolan och på fritiden. Av dessa är idrotten Sveriges största folkrörelse. Den stärker folkhälsan och ger människor ett socialt sammanhang. Det är särskilt viktigt att barn och unga har rättvisa möjligheter att utöva idrott och rörelsefrämjande verksamhet. Idrotten behöver likväl bli mer jämställd och inkluderande.

Fritidsgårdarnas verksamhet är fundamentala. Idag finns sju fritidsgårdar i staden, vilket är bra, som riktar in sig till ungdomar mellan 12-17 år. Detta är en väldigt viktig plats för väldigt många, stärker informellt lärande, ger dem en livsfrämjande fritid och håller många borta från att "springa runt" ute på kvällarna. För att kunna upprätthålla tryggheten, möjligheterna och det förebyggande arbetet behövs insatser för fler anställda, högre löner och fler öppettider.

Människan mår bra av att vara i naturen och det stärker vår känsla av samhörighet. Det är en viktig plats för oss och allt fler personer söker sig till våra friluftsområden. Friluftslivets

förutsättningar behöver stärkas och utvecklas så att fler får möjlighet till ett aktivt friluftsliv.

Staden behöver också främja konsumtionsfria mötesplatser och vidareutveckla fältverksamheten riktat mot äldre ungdomar på ett inkluderande sätt.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att föreningslivet stöds genom att öka föreningsbidraget och säkra tillgången på lokaler.
- Att öka satsningarna på fritidsgårdarna genom fler fast anställda, högre löner och längre öppettider.
- Att det byggs en fritidsgård i Strömslund.
- Att Trollhättan fortsätter att satsa på lekparken och andra barnvänliga miljöer, främst i utsatta områden.

12. Folkbildning

Folkbildning handlar om att alla kan lära sig av varandra. Den är grunden i ett hållbart samhälle, framförallt social hållbarhet. Studieförbunden spelar en viktig roll i detta arbete. De är partipolitiskt obundna och får bidrag från stat, region eller kommun, men bara från ett håll i taget. De gör inga vinster.

I Trollhättan arbetar studieförbunden med verksamhetsutveckling, integration, hantverk, släktforskning, ungdomsgårdar, seniororganisation, kulturarrangemang och

studiecirklar. Med mer resurser skulle studieförbunden kunna nå ut till fler människor och bidra ännu mer till exempelvis integration, folkhälsa och den gröna omställningen.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att anslaget till folkbildning/studieförbunden ökar.
- Att öronmärka satsningar för integration, miljömedvetenhet och social gemenskap.
- Att Trollhättan bidrar till ökad informationsspridning om folkbildning.

13. Kultur

Kultur, kreativitet och skapande är en grundläggande del av att vara människa. Den fria kulturen är en av demokratins viktigaste byggstenar, den ger oss möjlighet att uttrycka oss, förstå varandra och forma våra liv. Miljöpartiet vill ge människor förutsättningar att utveckla sin kreativa kraft, oavsett var de bor eller vilka resurser de har. Vi är det parti som vill satsa mest på kulturen.

Kultur ska vara tillgänglig i hela landet och stimulera en mångfald av kulturella uttryck. Du ska kunna gå på konsert, se en utställning eller lära dig dansa på kulturskolan oavsett var du bor och vilka ekonomiska förutsättningar du har.

Trollhättan har en rik och mångfacetterad historia som förtjänar att lyftas fram. Från våra kulturarv som Vittene kulturled, Trollhätte kanal och slussar, samt kraftstationen

Olidan, till vår industriella och filmkulturella nutidshistoria. Även alternativa berättelser från minoritetsgrupper måste få ta plats i stadens kulturhistoria.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att kulturskolan är fortsatt kostnadsfri och tillgänglig både för att barn ska kunna ta sig dit och för att kulturskolan ska kunna komma till barnen.
- Att kulturskolan får utökade resurser för att kunna erbjuda fler platser och nå fler barn.
- Att Trollhättan värnar om konsten i den offentliga miljön, samt ser till att även landsbygden får ta del av konstnärliga uttryck.
- Att Trollhättan tar fram koncept för hur stadens kultur- och innovationshistoria kan synliggöras bättre, med särskild hänsyn till alternativa berättelser och minoritetsgruppers perspektiv.

14. Integration

Miljöpartiet vill bygga ett samhälle där alla människor har goda livsvillkor och likvärdiga livschanser, oavsett vem du är, var du kommer ifrån eller vilken bakgrund dina föräldrar har. Vi driver en inkluderande politik som syftar till att öka den sociala rättvisan och bryta de strukturer som skapar ojämlikhet.

För att motverka segregationen krävs långsiktiga insatser. Vi vill planera för blandade bostadsområden, fördela nyanlända elever jämnare mellan skolor och ge extra resurser till de skolor som tar ett större ansvar för integrationen.

Trollhättan är idag en av Sveriges mest segregerade städer, ett faktum som påverkar barnens framtid. Beslutet att stänga Kronans mellanstadie- och högstadieskola och busa eleverna till andra skolor visar på behovet av en mer hållbar och rättvis integrationspolitik.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att ett kommunalt servicecenter återetableras i exempelvis Kronogården, för att underlätta kontakt med myndigheter och erbjuda stödinsatser nära invånarna.
- Att individanpassade etableringsprogram erbjuds där nyanländas utbildning och yrkeserfarenhet tas tillvara och matchas mot lokala bristyrken. Samarbete med näringslivet och civilsamhället ska utvecklas för att skapa praktikplatser, mentorskapsprogram och snabbspår till arbete.
- Att samverkan med föreningar, trossamfund och ideella initiativ stöds, för att skapa mötesplatser, fritidsaktiviteter och kulturutbyten mellan människor med olika bakgrund. Särskilda integrationsbidrag och samverkansplattformar kan införas för att underlätta detta arbete.
- Att Trollhättan samarbetar med och stödjer antidiskrimineringsbyrån, samt erbjuder

utbildningsinsatser för personal och inför skarpare sanktioner mot arbetsgivare som diskriminerar.

- Att Trollhättan erbjuder flexibla former av SFI (svenska för invandrare), språkcaféer, samt möjligheter till utbildning och validering av tidigare kunskaper för snabbare inträde på arbetsmarknaden.
- Att underhåll av lekplatser i Kronogården, Lextorp och Sylte prioriteras.
- Att Trollhättan utvecklar stadsfestivalen med musik, scen, workshops och samtal för stadens alla kulturer.
- Att alla barn (från mellanstadiet) får gratis Västtrafikkort så att de lättare kan ta sig till både skola och aktiviteter utanför de vanliga skoltiderna.
- Att fortsätta det kommunala projektet likvärdig skola dvs att Kronans elever går i andra stadsdelar, plus att återuppta den vetenskapliga utvärderingen av projektet och att utveckla projektet genom införandet av identifierade åtgärdsförslag.
- Att modersmålets viktiga roll i språk- och kunskapsutvecklingen i de mottagande skolorna tydliggörs, så att de inflyttade eleverna får både sin modersmålsundervisning och sitt studiestöd på modersmålet tillgodosett.
- Att modersmålsundervisningen förstärks ute i skolorna och kommer tillbaka till förskolan.
- Att Trollhättan har en speciallärtjänst som kan agera som en koordinator när nyanlända barn kommer till staden,

liknande Välkomsten, men som skulle kunna vara mer flexibla efter behov.

15. Arbetsmarknad och näringsliv

Ett starkt och hållbart näringsliv är avgörande för Trollhättans framtid. Miljöpartiet vill skapa långsiktiga förutsättningar för företag som bidrar till den gröna omställningen, stärker den lokala ekonomin och skapar meningsfulla jobb. Kommunen ska vara en möjliggörare — inte ett hinder — för hållbara företag, innovationer och socialt ansvarstagande.

Trollhättan har en stark högteknologisk bas och ett stort ingenjörskunnande. Högskolan Väst har utbildning och forskning med stor koppling till industrin och företagande, dvs arbetsintegrerat lärande. Innovatum District fungerar som en brygga mellan näringsliv, forskning och utbildning. Genom Kraftstaden har Trollhättan därmed stora möjligheter att stimulera och bli en regional motor för hållbar innovation genom samverkan mellan företag, högskola och kommunen. Nya gröna tekniker, eldrivna transporter och cirkulära processer stärker Trollhättans roll som framtidsstad. Kommunen behöver stödja företag i sitt klimatarbete och den hållbara omställningen.

Ett grönt och inkluderande näringsliv kräver enkla regler, snabb service och samverkan mellan företag och kommun. Trollhättan ska vara en kommun där det är lätt att starta och växa som hållbart företag. För att påskynda omställningen

krävs också nya former av finansiering. Trollhättan kan ta ledartröjan genom att samverka regionalt och erbjuda lokala incitament för hållbara företag. Här måste även ingå satsningar för jämställd företagsamhet. Delningsföretag, reparationsverkstäder och lokala samarbeten kan också behöva få stöd för att växa och driva övergången till en cirkulär ekonomi.

Miljöpartiet de gröna i Trollhättan vill:

- Att Trollhättans stad ska ställa höga sociala, etiska och miljömässiga krav vid kommunala upphandlingar.
- Att kommunen ska erbjuda stöd för hållbar omställning, energieffektivisering och kompetensutveckling för företag.
- Att kommunen ska främja gröna finansieringslösningar, exempelvis lokala gröna lån eller kreditgarantier för investeringar i hållbar teknik i samarbete med regionala aktörer.
- Att kommunen garanterar sommarjobb till alla elever från årskurs nio till årskurs två i gymnasiet.
- Att Kraftstaden ska ha större fokus på ha lediga lokaler för att företag ska kunna växa och nya företag ska kunna etablera sig.
- Att kommunen ska samverka med Högskolan Väst och Innovatum District för att skapa gröna jobb och forskningsprojekt inom klimat och energi.

- Att kommunen ska stimulera sociala företag och kooperativ som skapar arbetstillfällen för människor som står långt från arbetsmarknaden.
- Att Trollhättan stöttar lokala matproducenter genom fasta lokaler, veckomarknad och synlighet till exempel via en digital karta över lokala aktörer.

